

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:181

av Anders Ahlgren och Anders Åkesson (C)

Utvecklande av formen egenanställning som ett nytt verktyg mot arbetslöshet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att utveckla formen egenanställning som ett, av många, verktyg mot arbetslöshet.

Motivering

Det känns angeläget att finna lösningar som underlättar anställningsbarheten. Alliansens insatser för att underlätta anställning som sänkt arbetsgivaravgift, Yrkesavtalssatsningen och utjämnad a-kassa är alla insatser i rätt riktning. Men vi förordar också att vi utvecklar ”egenföretagande” som ytterligare ett verktyg för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden.

Därför är det viktigt att vi fokuserar också på att undanröja hinder som finns i regelverk som inte passar för nya sätt att starta och utveckla företag eller nya sätt att arbeta sig tillbaka till arbetslivet, i gamla myndighetsvanor, i attityder till företagande och arbete m.m.

I Tillväxtverkets rapport 0121 Egenanställning – en väg till arbete för långtidsarbetslösa, förs det många intressanta resonemang kring förutsättningarna för egenanställning som en väg till arbete för långtidsarbetslösa. Den visar på trender i samhället som talar för ett ökat intresse bland företag att anlita i stället för att anställa, men också på de svårigheter i regelverk som behöver lösas för att egenanställning ska kunna fungera optimalt för den som vill ”fakturera sig in på arbetsmarknaden”.

Det finns skäl att tro att egenanställning kan vara en språngbräda till eget företag med egen F-skattsedel eller att det leder vidare till en traditionell anställning. Många kan säkert förändra sin egen självbild från att vara arbetslös till att vara behövd i arbetslivet. Arbetsgivare är allt oftare mer positiva till att anlita långtidsarbetslösa jämfört med att anställa dem. Allt fler arbetssökande verkar mötas av kommentaren ”du får jobb hos mig om du kan fakturera för din tid”. Mycket talar för att trenden att allt fler företag och organisationer föredrar att hellre anlita än att anställa, det vill säga betala för utfört arbete mot faktura, ytterligare förstärks. Det innebär att på en arbetsmarknad med ett mer utbrett anlitage behöver de som söker arbete kunna ta betalt för sin tid med faktura. Företag ser fördelar i form av enkelhet och flexibilitet att anlita personal istället för att anställa. Det ger också arbetsgivaren möjlighet att lära känna personen i fråga samtidigt som det blir enklare att få visa vad man går för som anställd. Båda parter går in i ett säkrare förhållande när egenföretagandet faller ut i en anställning.

Egenanställning som anställningsform har funnits i Sverige i ungefär tjugo år. Egenanställning lämpar sig bäst för den som säljer tid och tar ut förtjänsten efter avdrag för enstaka kostnader direkt i lön. För den som vill lära sig den inkomstgenererande delen av företagande är det bättre att vara egenanställd. Medan den som vill lära sig den tillgångsförvaltande delen behöver ta steget fullt ut och starta ett eget företag.

Fördelarna för personer som står utanför arbetsmarknaden, t.ex. nyanlända flyktingar, är påtaglig eftersom de snabbt kan börja arbeta utan att lära sig allt om att driva eget företag. Egenanställningsföretagen tar fullt arbetsgivaransvar för sina anställda och har en vanlig leverantörsroll gentemot kunderna.

Det finns många olika drivkrafter för att starta eget företag, från en egen önskan om att förverkliga en plan till ett desperat försök att skapa sig en försörjning. För en del företagsstartare skulle en framgångsväg kunna vara att de prövar sin affärsidé under enklare former än att starta ett eget företag. Då passar egenanställning bra.

I Tillväxtverkets rapport anges idéer på tre vägar för hur egenanställning kan användas för att skapa fler jobb:

1. Egenanställning som väg att söka jobb. Låt arbetslösa personer som söker ett vanligt jobb även kunna fakturera för sin tid utan att tryggheten kring arbetslösheten försämras.

2. Egenanställning som företagarkörskola. Låt företagsstartare testa sina planer på eget företag genom att börja som egenanställda tills verksamheten växt till en försörjning.
3. Egenanställning som en enklare form av tjänsteföretagande. Det gäller i huvudsak de som säljer sin tid och tar ut förtjänsten efter kostnader i lön. De slipper administrationen kring ett eget företag och kan istället fokusera på det de tycker om att göra.

Idéerna gör det möjligt att pröva om vingarna bär. Men det finns ingen enskild lösning för alla, utan många olika möjliga vägar behövs. Egenanställning kan vara en lösning som vore värd att utveckla.

Anders Ahlgren (C)

Anders Åkesson (C)